

Rampen med rimelig Udsigt til ikke at falde for det første Slag, med rimelig Udsigt til at kunne stå imod saalænge, indtil det viste sig, om der var nogen Udsigt til Hjælp andetheds fra, eller hvis ikke, at der da var nogen Udsigt til, at vi endnu, uden at være knuste, kunde gaa ind paa Underhandlinger med Fjenden. Desværre tror jeg ikke, at en lille Stat kan stille Opgaven for sit Forsvar høiere end dette. Det ærede Medlem, til hvem jeg allerede har henvendt flere Ytringer, det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds, vilde, saavidt jeg forstod ham — jeg har ikke faaet Leilighed til at gennemlæse hans Tale — gjøre gjældende, at der til Syvende og Sidst kun var en Gradsforskjel mellem det, som han og hans Venner tidligere have villet have udført til Landets Forsvar, og det, som den høie Regjering nu mente var nødvendigt, og han mente da, at, naar man først var kommen ind paa, at der ikke var nogen væsentlig Forskjel, var det en ren Skjønssag, om man skulde gaa noget videre eller noget mindre vidt. Han lagde til Grund for sin Betragtning den gamle Sætning, at Alt er relativt her i Verden; men jeg tror, at det ærede Medlem havde storlig Ret i denne Henseende. Jeg tror, at hans Udvikling vistnok beroede paa en Misforstaaelse af i og for sig simple Begreber. Derom behøves der virkelig ikke at tales, at vi ikke, ved hvilken som helst Forsvarsforanstaltning vi saa end ville gennemføre, kunne opnaa nogen absolut Sikkerhed. Det kan der ikke være Tale om. Ja, det kan der ikke engang være Tale om for den mægtigste Magt i Verden. Men det, som der kan være Tale om, og det, som man maa lægge til Grund for sin Bedømmelse af, hvad en Forsvarsplan buer til, er det Maal, man stiller sig for, om det Maal, man vil opnaa; om den Sikkerhed, man ved Forsvarsforanstaltningerne vil opnaa, er af den eller den Art, deri kan ligge en væsentlig Forskjel, som ganske vist ikke kan søges i den større eller mindre Sikkerhed, naar Maalet først er givet. Det ærede Medlem illustrerede sin hele Opfattelse ved at henvise til, at han ikke faaede rettere, end at man ligesaa godt og maaske bedre kunde lægge Hovedvægten paa Flaadens Udvikling fremfor paa Hærens og Befæstningerne. Men dette Exempel viser tydelig, saavidt jeg kan se, at han har Ret. Hvis det kun kom an paa at indrette sit Forsvarsvæsen saaledes, at man, som man siger, kan falde med Ure, kan det ærede Medlem have Ret. Jeg lægger ogsaa en overordentlig Vægt paa det Moment, men det forekommer mig dog, at det bliver det sidste, der bliver at se hen til. Det er ikke det, man skal stille op som den eneste Opgave for Forsvaret, og det er i Virkeligheden den eneste Opgave, der kan stilles op for Forsvaret, hvor mange Omstændigheder de Herrer saa end ville indklæde deres Tanker i, naar de ville lægge Hovedvægten paa Flaaden,

naar de ville negte de nødvendige Befæstninger, eller de kun ville holde en om end nok saa stor Hær, men ville negte de nødvendige Befæstninger; da ville de stille Landet saaledes, at Forsvaret er endt samtidig med, at vi have lidt det første store Nederlag. Det er en saadan Stilling, som det forekommer os, at man ikke bør stille Landet i, og dette kan undgaa, naar man vil overvinde sig selv til at give de nødvendige Hængemidler for at befæste Landet paa en saadan Maade, at en længere Modstand er mulig. Da, men ogsaa først da, er der gjort, hvad der kan forlanges af os, og hvad der maa forlanges af ethvert Folk, der vil gjøre en begrundet Paastrand paa at have Ret til at bestaa som selvstændigt. Der kan være dem — hvortil det ærede Medlem ikke hører, vil jeg dog tilføje, men Ytringer i den Retning ere dog komne frem ved forskellige Leiligheder ogsaa her i Salen — der mene, at, da dog det Hele ikke er nogen Nytte til, da en virkelig Sikkerhed ikke kan opnaas, lad os saa hellere opgive det Hele, indrette os hyggelig og fedt herhjemme, gennemføre saamange økonomiske Reforme som muligt, udvikle Jernbanenettet etc. etc., og lad os indskrænke alle Udgifter til vort Hvervæsen, saa at vi kun holde en lille Hær til Gensdarmtjeneste, der kan holde Orden i Landet selv og gjøre en Demonstration — det kan der jo altid — hvis vi skulde blive angrebne, og lad os saa stole paa den Retfærdighedsfølelse, som man dog maa antage hersker i vort moderne og høit civiliserede Europa. For Alvor veed jeg ikke, om Noget har saa naive Illusioner; jeg har dem ikke, Andre ønske — dette veed jeg i alt Fald er blevet tydelig udtalt her i Thinget — at alle Bestræbelser skulde rettes hen paa at opnaa en anerkjendt Neutralitet for Landet. En saadan tror jeg ikke er til at opnaa; thi jeg tror ikke, at der er eller kan være Interesse nok hos de store Magter til at give os en saadan Stilling. Jeg ser ikke, de kunne have nogen Grund dertil; men selv om saa var, saa maa man dog virkelig ikke indbilde sig, at man derved vilde slippe billigere; thi det første Forlangende, der vilde blive stillet os, var, at vi skulde paavise, at vi ogsaa vare istand til at forsvare vor Neutralitet, hvis Noget inden Frænteden. I saa Henseende behøver jeg kun at henvise til Belgiens Exempel. (En Stemme: Eller Schweiz!). Jeg behøver kun at henvise til Belgiens eller Schweiz' Exempel, for at de Herrer kunne se, at

R e t t e l s e .

Sp. 763, R. 9—10 f. o.: „den fævne Indgang“, læs: „de fævne Indgange“ osv.